

**БЕЛАРУСКАЯ****KRYNICA**

TYDNIOWAJA SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Adm.: Wilnia, Połackaja 4—10.

Redakcyja adčyniena ad 9 h. ran. da 7 h. wieč.

„Biełaruskaja Krynica“ kaštuje: na hod 8 zł.;

na paŭhoda 4 zł., na 3 mies. 2 zł., na 1 m. 1 zł.

**BLIŻEJ DA PRAŬDY I ETYKI!...**

Hazeta „Biełaruskaja Sprawa“, jak i jaje papiarednica „Bieł. Niwa“, orhan „Hramady“, uwiata ŭ biełaruskiju publicystyku duža chwaraŭity i škodny sposab zmahańnia z palityčnymi praciŭnikami. U hazecie hetaha kirunku nadta mała pryncypowych razwaźańniaŭ, a zatoje poŭna zwyčajnaj łajanki, asabistych prytyčak biełarusam inakš dumajučym, dziŭna śmiełaje naciahwańnie faktaŭ, prypiswańnie swaim palityčnym praciŭnikom taho, čaho jany nia to što nidzie nie skazali, ani napisali, ale na’t taho, ab čym jany i nie padumali. Taki sposab publicystyki, tak waźnaj haliny ŭ biełaruskim žyćci, na wialiki žal, zamiest karyści, prynosić wialikuju škodu, jak biełaruskamu hramadzianstvu, tak i ahułam biełaruskamu narodu, bo zamiest idejnaha padziełu ŭ narodnuju dušu ŭwodzić fanatyzm, bałamutnyja pahlady na swaje-ž palityčnyja hrupy, biezkančatnuju hryźniu i nienawiść miž prawadyrami kirunkaŭ i wynikajučaje z usiaho hetaha ahulnaje asłableńnie biełaruskaha palityčnaha, hramadzkaaha i kulturnaha žyćcia.

Naša redakcyja dawoli časta atrymliwaje pišmy z uwahami, čamu my nie wystupajem u swajej hazecie prociŭ henych duža niezdarowych abjawaŭ publicystyki z boku praciŭnaha palityčnaha łahieru. Na ūsio heta my, majučy nadzieju, što „hramadzisty“ apomniacca sami, maŭčali dalej.

Adnak ciapier, kali niasumlennaść orhanu „Hramady“ adnosna da nas pierachodzić tuju hranicu, za jakoj my, jak pradstaŭniki asobnaha palityčnaha i hramadzkaaha kirunku, maŭčać nia majem prawa, my z prykraščiaj biamom hołas, kab... baranicca.

„Biełaruskaja Sprawa“ (Nr. 2. 25.IV.26)

pad zahałoŭkam „Ab čym pišuć“, našamu palityčnamu kirunku, a tak-ža i „Sial. Sajuzu“ prypiswaje niejki „nowy kurs na Wařawu“. „Sial. Sajuz“, peŭnie-ž, adkaža sam za siabie, a što datyča nas, dyk „kurs“ naš daŭnym daŭno ūsim wiadomy. My swajho kursu dahetul nie źmianili i źmianiać pokulšto nia dumajem. A kali źmienim, dyk zahadzja pastarajemsia pawiedamić ab hetym swajo i čužoje hramadzianstwa,

Dyk na jakoj-ža padstawie „Bieł. Sprawa“ prypiswaje nam „nowy kurs“? A woś na jakoj. U našaj staćci „Połščyna i Biełarusy“ („Bieł. Krynica“ Nr. 12) znachodziacca takaje wyrażeńnie:

„Pad Połščaj pry družnaj arhanizacyi i śmiełaj rabocie my za paru hadoŭ pawinny dabicca ūsich naleźnych nam kulturnych, ekanamičnych i hramadzkich prawoŭ“...

Heta wyrażeńnie, wyrwanaje z cełaści našaj staćci i z cełaści našaj palityčnaj niezaleźnickaj ideolohii, jakaja kiraŭnikom „Bieł. Sprawy“ nia jość niawiedamaj, maje służyć dokazam našaha niejkaha „nowaha kursu“!...

Druhim dokazam, na asnowie jakoha „Bieł. Sprawa“ prypiswaje nam „wařaŭski kurs“, maje być toje, što byccam my

„utajawiam ad swaich čytačoŭ fakty administracyjnych hwałtaŭ nad kulturnymi biełaruskimi ūstanowami, jak, da prykładu, biezpadstaŭnaja zabarona nowym Wilenskim Kurataram wykładańnia ŭ Wilenskaj Biełaruskaj Himnazii najstarejšamu z biełaruskich adradźenskich dziejačoŭ, hram. Łuckiewiču“...

Woś-ža, što my ūtaiwajem fakty admini-



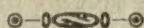
stracyjnych nad nami hwaŭtaŭ, dyk hetamu nihto sumlenny nie pawieryć, a što my nie žwiarnuli asabliwaj uwahi na hwaŭt polskaj školnaj ułady ŭ adnośinach imienna da p. Łuckiewiča, dyk heta ŭžo sapraŭdy boľš čym niaskromnaść „Bieł. Sprawy“, da jakoj tak bliska staić p. Łuckiewič! My zmahajem-sia z administracyjnym hwaŭtam, skolki siť majem i robim heta biaz roźnicy asob i ich pahladaŭ. Koźny hwaŭt tak i zawiom hwaŭtam.

A ŭreście kali-b sapraŭdy tak stałasja, što my na hwaŭt polskaj školnaj administracyi nad p. Łuckiewiča asabliwaj uwahi sapraŭdy nie žwiarnuli, dyk ci-ż heta byŭ-by dokaz našaha nowaha palityčnaha kursu, jaki nam „Bieł. Sprawa“ prypiswaje? Dumajem, što nie. P. Łuckiewič heta nie Biełaruś, i Biełaruś heta nia p. Łuckiewič. P. Łuckiewič — heta tolki adzin z duža i duža mnohich jak starejšych, tak i maładziejšych pra-caŭnikoŭ na biełaruskaj niwie.

Ureście sam p. Łuckiewič dahetul sta-ła ha palityčnaha „kursu“ nia trymaŭsia.

Dyk jak-by my nie adnosilisja da asoby p. Łuckiewiča, to jašče z hetych adnośin ni-jak niemahčymym byŭ-b prypiswac nam „kurs“ na Waršawu.

Słowam, nadta pažadana, kab u biełaru-skaj publicystyce byŭo jaknajmiejš sposabaŭ zmahańnia z palityčnymi praciŭnikami, pado-bnych da sposabaŭ „Bieł. Sprawy“ i jaje papiarednicy „Bieł. Niwy“, apiortych na biez-padstaŭnym i niasumlennym prypiswanni in-šym kirunkam dumak, ab jakich im i nia śni-łasja, a tak-ža sposabaŭ duža časta apiortych na asabistych chworych ambicyjach.



## Z hazet.

### MARALNY RAZWAŁ.

Pad hetkim zahaŭoŭkam ukraińska hazeta „Nowij čas“ Nr. 21 z 28.III h. h. źmiaščaje staćciu duža dobra charaktaryzujuču toj maralny zaniapad, jaki ciapier adbywajecca ŭ SSSR. Dla abznajamleńnia z hetaj sprawaj našych čytačoŭ padajom staćciu cał-kam, bo jana nia tolki da ŭkraińcaŭ, ale tak-ža dobra tasujecca i da biełarusau:

„Adnej z najwaźniejšych spraŭ usiaho Radawa-ha Sajuzu ciapier jość sprawa zakonu ab rodach i žanimstwie.

Dasiuŭ nia byŭo ŭ Baľšewii adnastajnaha roda-žanimskaha kadeksu. Sawieckaja Rasieja, praŭda, mie-ła taki kadeks jašče z 1918 h., ale jon u praktycy wykazaŭ mnoha niedachwataŭ. Ukraina, iznoŭ, nia mieła jaho zusim, na jaho miejsca ŭ 1919 h. nasko-ra byli wydanyja dwa dekrety pra žanimstwa i raz-

## Wolnaja trybuna.

### PATREBA ADNAWICCA.

Biełaruskij ruch spačatku byŭ adziny i sucelny. Usie biełarusy pracawali razam i — widziačy swaju słabaść — niejak miarkawalisja adny z druhimi.

Ale prachadzili hady. Ruch pašyraŭsia i krapčeŭ. Z studenskich i intelihientnych kruźkoŭ jon pajšoŭ u hustyja sialanskija, a nawat i rabotnickija masy. Pracaŭnikoŭ na biełaruskaj niwie ŭžo nia možna by-ŭo pieraličyć (jak heta byŭo daŭniej) i tym bolej nia možna byŭo zlučyć u adnu ciesnuju, chaciab i wiali-kuju arhanizacyju. Dyk biełaruskij ruch pačaŭ dzialic-ca. Znajšlija biełaruskija es-deki (socyał-demakraty), es-ery (socyał-rewolucyjaniery), znajšlija socyjalisty-federalisty i ŭreście kamunisty. Pasiarod katalickaha nasialeńnia Pietrahradu i Miensku stwaryłasja arhani-zacyja pad nazowam „Biełaruskaja Chryścijanska-De-makratyčnaja Zlučnaść“.

Heta byŭo ŭ časie rasiejskaj rewalucyi, na toj bok hranicy, dzie ciapier baľšawiki.

A na hety bok hranicy: u Wilenščynie, Nawa-hradčynie dy Haradzienščynie hetyja kirunki hurtawa-lisja kala Wilenskaha Biełaruskaha Nacyjanalnaha Ka-mitetu, a nareście kala Bieł. Pašolskaha Klubu — i na pahlad usio zdawałasja dobra i ščasna.

Ale heta byŭo tolki na pahlad. Unutry biełaruskaha žyćcia dalej pahłyblałasja dyferencyacyja (padziel-naść). Pradstaŭniki roźnych kirunkaŭ šukali swaich ułasnych daroh, bo widzieli, što taŭčysja na miejsy i ŭsim u kučy nia ma sensu.

Wynikam roźnaści dumak nastupiŭ raskoŭ u Biełaruskim Klubie, a razam z hetym raskoŭam i hły-biejšy padziel u biełaruskim hramadźianstwie. Z pry-chilnikaŭ „sawieckaj arjentacyi“ stwaryłasja „sialan-ska-rabotnickaja Hramada“. A z pryhilnikaŭ arjen-tacyi na swaje siły i na takich susiedziaŭ, katoryja

wod, a ŭ administracyjnaj praktycy ŭsie arjentawalisja na rasiejski baľšawicki kodeks. Hetak-ža byŭo i ŭ in-šych republikach Sajuzu. Z hetaje pryčyny zjawiła-sja kaniešnaść adzinaha kadeksu ab žanimstwie, da čaho baľšawiki i prystupili, jak zaŭsiody, duža ener-hična.

Zjawiłasja masa projektaŭ, jakija možna padzia-lić na dźwie asnaŭnyja hrupy:

- 1) Žanimstwa z prymusowaj rehistracyjaj,
- 2) Žanimstwa biaz rehistracyi.

Pieršuju hrupu pradstaŭlaje ŭkraina, druhuju Rasieja.

Iduć doŭhija spory, šukańnie kampramisu, a ŭsio pad kličam akančalnaje pierabudowy hramadzkaha žyćcia na nowy „dziaržaŭna-trudawy“ — baľšawicki typ.

Staroj dziaržaŭnaj systemie: jaje padstawie siamji, z jaje prywat-ułaśnickim dy pradpryjemnickim cha-raktaram — abjaŭlena akančalnaja wajna.

Na absalutnym razwale siamji baľšawiki chočuć zakrapić nowy ład. Darma, što ŭsia parewalucyjnaja praktyka wykazała poŭnuju niazdoľnaść dziaržaŭy



nia strašny dla biełaruskaha narodu ŭtwaryŭsia „Biełarusi Sialanski Sajuz“ palityčnaj i hramadzkiej prahramaj zblížany da biełaruskaj partyi Chryścijanskaj. Hety Sajuz maje na mecie arhanizacyju biełaruskaha sialanstwa nie na pralecarskaj platformie, (jak heta manicca rabić „Hramada“), ale na čysta-sialanskaj.

Hetyja abiedźwie hrupy pašyrajuć swaju rabotu najbolej pasiarod prawasłaŭnaj častki biełaruskaha narodu.

Ale ŭ Zachodniaj Biełarusi i ŭ Uščodniaj Litwie jość jašče kataliki. Biełarusaŭ-katalikoŭ naličwajuć u hranicach Polšcy milion z liškaj duš, heta znača dobraja paławina ŭsiaho biełaruskaha nasialeńnia. Pasiarod ich pracuje prādusim hetaja-ž bieł. Chryścijanskaja partyja, jak pradoŭžańnie Mienskiej Chryśc.-dem. Zlučanaści. Dziakujućy jaje pracy apošnim časam možna dahledzić wialiki ruch pasiarod katalikoŭ-biełarusaŭ.

U jakim ža kirunku pajšoŭ hety ruch?

Pieradusim jon pajšoŭ pa linii a h u l n a-biełaruskich dasiahańniaŭ i pa linii zmahańnia za prawy, jak čaławieka tak i hramadzianina. Nacyjanalna-kulturnyja i palityčna-socyjalnyja damahańni biełarusa-katalika takija samyja, jak i biełarusa-prawasłaŭnaha. Značyć: biełaruskaja škola, padzieł ziamli biaz wykupu, swabodnaja arhanizacyja biełaruskich sił, rožnyja prawy biełarusaŭ, jak narodu, katory moža stanawić sam ab sabie, jak zachoča.

Ale aproč hetych a h u l n a-biełaruskich ideałaŭ biełarus-katalik maje i swaje ŭłasnyja: zdabyćcio ŭsich naleжных prawoŭ u kašcielnym žyćci, a tak-ža ideały relihijnyja i maralnyja.

Bieł. Chr. partyja heta ŭsio mieła na woku, ale dahetul nia mieła jasnaj prahramy. Dyk sprawu hetu treba pastawić jasna.

„Hramada“ da relihijnaha žyćcia nastrojena waroža; „Sajuz“ neŭtralna. Takim čynam hetyja abiedź-

wie arhanizacyi stali daloka ad biełaruskaha katalickaha žyćcia i — jak my ŭžo kazali — hurtujuć kala siabie najbołš prawasłaŭnych.

Pry ŭsim hetym nastroi dušy i pahlady na žyćcio ŭ biełarusa-katalika bywajuć tak roznyja, što jany pakul-što siabie časam nia mohuć zrazumieć i nawat adzin adnamu nia wierać... Hetaja roznaść i admiennaść pahladaŭ pakažacca tady z wialikaj jasnaściu, kali my pastawim pobać biełarusa z pad Wałożyna (prawasłaŭnaha) i biełarusa (dapiuścim) z pad Ławaryšak (katalika). Ichnyja dumki i ichnyja nastroi buduć saŭsim roznyimi. Adzin prawasłaŭny, druhi katalik, adzin staic za „hraždanku“ druhi za „łacinku“, adzin hladzić na ŭschod, druhi na zachad. Adzin hurtujecca kala „Hramady“ abo „Sajuzu“, a druhi chniecca da kirunku chryścijanskaha. Adhetul jasna, što dasiulešni bieł. chryścijanski kirunak musić być pieramienieny ŭ wyrazna katalicki.

Niechta „Biełarus-katalik“ u Nr. 6 „B. Krynicy“ padaŭ dumku stwareńnia „Lihi abarony katalikoŭ-biełarusaŭ“. Dumka dobraja, ale tolki dzieła abarony tych, što buduć zmahacca. Dyk takaja arhanizacyja była-b zanadta adnabokaja.

Ja, apirajučysia na wyšej padadzienych asnowach uwažaju, što biełaruskamu katalickamu hramadzianstwu patrebna swaja nacyjanalna-palityčnaja arhanizacyja, katoraja mieła-b na mecie nia tolki palityčna-hramadzkija patreby našaha narodu, ale i nacyjanalna-relihijnyja.

Kaniešnaść hetkaj arhanizacyi ŭžo na stolki našpiela, što adkładać jaje nia možna. My znachodzimsia na pradwieśni biełaruskaha katalickaha adradžeńnia, dyk treba ŭziać hetaje adradžeńnie ŭ peŭnyja formy, zhurtawać bajcoŭ za hetaje adradžeńnie ŭ adnu mahutnuju arhanizacyju. Tady rabota pojdzie šparkimi šahami ŭpierad. A dzieła hetaha dasiulešni bieł. chryścijanski palityčny kirunak treba nazwać prosta: Biełaruskaja Katalickaja Zlučnaść.

wykonywać abawiazki, jakija spali na jaje ŭžo pašla pieršych sprobaŭ razwału siamji; darma, što sotki tysiać biazdomnych dzieciej walajecca ciapier pa ŭsiej terytoryi Sajuzu biaz najmienšaha zabiaspiečańnia z boku dziaŭstawy, jak pieršy žachliwy pasieŭ kryminalnaha bandytyzmu; darma, što adna tracina moładzi zaražana syfilisam (francami); darma, što maralnaja gangrena abymaje ŭsio šyrejšyja i šyrejšyja kruhi nasialeńnia — darma!

Dasiul sawieckaja ŭłady ničoha nie zdabyła z pierabudowy žanimna-praŭnych adnosinaŭ u dziaŭstawie, ciapierašniaje bałšawickaje žanimstwa pryniasło kudy bołšuju dań demaralizacyi, prastytucyi, maralnamu razwału — čym chto hetaha spadziawaŭsia.

Sprečki-ž, što da samoha razumieńnia maralnaści tut nia pry čym, bo jany nie ŭmianiajuć istoty žyćcia, nie adchilajuć a h u l n a- katastrofy.

Ciapierašniaje sawieckaje zakonadaŭstwa stawić na roŭni žanimstwa i prastytucyi (raspustu), padwodiaćy abiedźwie katehoryi wyklučna pad fizyolohičny (cialesny) nazoŭnik.

Woś naprykład „Schema žanimskich adnosinaŭ miž ludźmi“ padanaja byŭšym prafesaram prawa kananičnaha ras. waršaŭskaha ŭniwersytetu P. W. Wierchoŭskim, ciapier „adčajannym“ kamunistam, u jaho nowaj pracy: „Nowyja formy siamji i žanimstwa pawodle saw. zakonadaŭstwa“, (dziaŭż. wydańnie 1925 h.) pradstaŭlaje hetki padzieł adnosinaŭ mužčyny i kabiety: 1) Adnarazowy žwiazak pa najmu — prastytucyja; 2) Adnarazowaja nasilnaja žwiaz — zhwałčańnie; 3) Dabrawolnaja siamiejnaja suwiaz; 4) Faktyčna-je žanimstwa; 5) Žanimstwa zarehistravanaje.

Woś wyniatok jaki hawora sam za siabie.

Na praktycy sustrakajecca ŭ SSSR, najbołš (u kamsamolcaŭ u pieršuju čarhu\*) h. zw. „faktyčna-je žanimstwa“ — značyć zblieźneńnie na niejki čas, jakoje kančajecca najčastej „abortam\*\*\*“ — dzieciahubstwam, razlukaj i nawiazańniem nowaha „faktyčnaha žanimstwa“. Peŭna-ž, što prastytucyja i zhwałčańnie žjaŭlajucca ŭ zastrašajučym pracencie.

\*) Kamunist. moładz.

\*\*) Zabiwańnie płodu ŭ łonie matki.



Hetym nazowam my nie parwiom nitki supol-naści z Mienskaj „Chryścijanska - Demakratyčnaj Złu-čnaścijaj“ i tak-sama zlučym usich zmahalnikaŭ: wioski, miastečka i horadu ŭ adnu wialikuju arhanizacyju.

Dyk pracatniki na biełaruskaj katalickaj niwie — da raboty, bo ŭžo „skroź ciemru bliščyć luč nowych bleskaŭ“...

U hetych bleskach my, biełarusy-kataliki, widzim dla siebie lepšuju dolu...

S. K—i.

## PAWIEDAMLAJEM,

što na Siomuchu hetaha hodu pryjdzie ŭ Wilniu da Wostraj Bramy i Kalwaryi pieršaja

## Biełaruskaja Katalickaja Pracesija.

Pracesija rušyć z Żodzišak u subotu pierad Siomuchaj a hadz. 11 pierad pałudniem. U Żodziški zbirajucca biełarusy-kataliki z parafijaŭ: Żodzišnaj, Daniašaŭskaj, Wojstamskaj i Wišnieŭskaj.

Taho-ż samaha dnia prychoď u Gierwiaty na niešpary. Tut-ža ŭ Gierwiatach budzie i načleh. U Gierwiaty zbirajucca biełarusy-kataliki z Niestanišnaj parafii (praz Rymšaniacki most).

U niadzielu, heta znača, na pieršy dzień Siomuchi ranieńka a h. 4 wychad z Gierwiat u Warniany. U Warnianach pracesija wysłuchaje Imšy św. i dalej u Ławaryški. Pa darozie dałučajucca susiednija parafii. U Ławaryškach niešpary i načleh.

Na zaŭtra, h. zn. na druhi dzień świat, ranieńka wychad z Ławaryšak u Wilniu. U Wilni pry Wostraj Bramie pracesija wysłuchaje Imšy św. i zaraz idzie na Kalwaryju, dzie abchodzić stacyi i načuje.

Na zaŭtra, h. zn., na treci dzień pracesija waročajucca iznoŭ u Wilniu i takim samym paradkam, praz Ławaryški, Warniany, Gierwiaty, nazad u Żodziški.

Darohaju tudy i nazad pracesija piajeć biełaruskija relihijnija pieśni.

Aperacyi h. zw. „abortusa“ — dzieciachubstwa stwaryli ŭ apošnija hady ŭ Saw. Sajuzie adumysłowy zaniatak dla ciomnych ludziej.

Niadaŭna tamu, u adnej z najwialikšych salaŭ Maskwy, na masowych zboryščach, abhawarawałasja sprawa zakonaprajektu žanimstwa, dzie miż inšym haworycca pra „kaniečnaść skasawańnia rehistracyi žanimstwa“ dy „rehulawańnia (!) pryrostu nasialeńnia niščeńniem pryplodu“. Treba adznačyć, što niščeńnie pryplodu (abort) dasiahnuła np. u Leninhradzie bołš 50 proc. usich naradzin.

Strach! Bałšawiki prawodziac strašny eksperyment (sprubu), jaki niasie biesprzykładny ŭ historyi čaławiektwa maralny razwał celych narodaŭ, jakija apynulisia ŭ miežach SSSR.

Praŭda, što hety bałšawicki eksperyment sustraka je wialiki adpor u masie. Ale tolki ŭ masie, jakaja maje daŭniejšaje wychawańnie. Maładniak „cikawicca“ nowym eksperymentam. Maralnaja razwiaznaść pry-

## DA NAS PIŠUĆ.

BLAHI STARASTA.

Baradzieničy, Brastauškaha paw. Ciapier kala nas paspakoitasia ad palicyi jaŭnaj i tajnaj. Bo byŭ čas i heta nia tak daŭno, kali našych ludcoŭ palicyja duža niepakoiła. Niejkija pratakoly, tak-sama pierapiski wiaskoŭcaŭ, pašla pytańni i postrachi palicyjantaŭ nam žyćcia nie dawali.

Heny čas žyli my tut, jak zajac pad łomam. Až heta niejak niadaŭna wyświetliłasja hetakaja sprawa, što starasta ŭ Hłybokim, našym palicyjantam daŭ zahad, kab śladzili za Baradzieničami, bo tam musić być niejaka biełaruskaja arhanizacyja i što jaje kaniešnie treba wykryć.

Dyk woś tut naša palicyja i miała šmat raboty ŭ Baradzieničach, a my mnoha strachu i niapryjemnaści. Ahułam Hłybocki starasta niejki pan Kawaleŭski, jaki čyrawaniejučy sa stydu wyjechaŭ dŭžo z Hłybokaha, rabiŭ mnoha kryŭdaŭ nam biełarusam u Baradzieničach. Zdaralisia z im takija rečy, što sašsim nia jšli da twaru pawiatowaha starasty. Choć-by hetaki wypadak. Sialanie Baradzienickija i druhich wiosak u 1924 hodzie prasili hetaha starastu dazwolić im sabrać schod na 18 wieraśnia, kab na im zrabieć adpawiedny pryhawar na biełaruskiju škołu.

I što-ż na heta pan Kawaleŭski? Jon biezceremonna daje admoŭny adkaz. I wy biełarusy rabiecie tady z im, što choćacie. U druhich sprawach pan Kawaleŭski na sprawiadliwyja damahańni Baradzienickich biełarusaŭ dawaŭ časta duža naiŭnyja adkazy. Heny starasta lubiŭ duža zbirać rožnyja babskija płaćki ab tutejšych biełarusach.

Za toje ciapier Brastauški starasta da nas kudy lepšy za Hłybockaha. Jon čwieraziej hladzić ahułam na žyćcio i da biełarusaŭ našych bołš-mienš sprawiadliwa adnosicca. Dziela hetaha ŭ nas ciapier, ci na doŭha, ale pacišeła.

Moładź u Baradzieničaah spakojna ŭčytywajucca ŭ biełaruskiju literaturu, wučycca piajać bieł. pieśni i pryhataŭlajucca da bieł. teatraŭ.

Mikita Čumandra.

ciahwaje jaho, bołš-mienš hetak sama, jak pryciahwaje maładziaž buržuaznaha stroju — prastytucyja. A što hawaryć, kali prastytucyja poruč z inšymi prajawami wolnych, pieramiennych paławych znošinaŭ karystaje z paddzieržki i apieki dziaŭżawy i ŭwachodzie ŭ „systemu žanimskich adnosin“?! Maładniak sawieckaje dziaŭżawy, peŭnie, nia pryjmaje razwału staroha žanimstwa, jak padhatoŭku da asobaha kamunistyčnaha ładu, ale padchodzie da nowych form z punktu biezadkaznaha zdawaleńnia pochaciej, jak da adnaho z wiasiołych i wyhadnych „zdabytkau“ sawieckaha ładu. Pra zaŭtra pokul što nia dumaje.

Paćwierdžańniem wyšejskazanaha jość hołas samych-ža sawieckich dziaŭżaŭnych hazetaŭ. Maskoŭskaja „Praŭda“ prywodzić cely rad kankretnych przykładaŭ, jakija najlepš malujuć dasiahnieńni bałšawickaha režymu. (Nie padajom ich tut dziela ich biazstydnaści. R e d.).

Hazeta „Krasnoje Pryamurje“ wykidaje klič:



## MATČYNA „APIEKA“.

**Parosły, Bielast. paw.** U hetaj wioscy jość niej-kaja Wrubleŭskaja, zaŭziataja staronnica polskaści, mała raźbirajučajasia miż palitykaj i religijaj. Maje jana adnaho, užo daroŭnaha syna — Karala.

Karol wypisaŭ biełaruskiju hazetu, ale, jak wi-dać, biaz matčynaha dazwołu.

Ubačyŭšy hazetu maci strašenna aburyłaś i jaje tut-ža „skanfiskawała“.

— Żebym więcej takich gazet nie widziała, masz polskie gazety, czytaj!

Hetak maci swajho synka pryhladaje i na swoj ład abučeje. Ale widna pastareŭ heny užo sposab nawučańnia, bo jon Karala tolki aburaje.

Doma z synkom jana haworyć papolsku (choć žalsia, Boża, što heta tam za polščynal), ale na wio-sku pakazaŭšyś musić tasawacca da našaj ahulnaj hu-tarki, bo inakš ad ludziej nie pačuła-b usio-roŭna.

Biedny chłapieć nia moža na't siabrawać z ra-wieśnikami swaimi, katoryja čytajuć hazety biełaruskija, abo tolki tamu, što nie wyrakajecca, jak jana, mo-wy swajoj rodnaj.

Kudy-ż dziecca biednamu Karalu, z kim siabra-wać? Začynicca ŭ chacie i pahladać na swaju polsku-ju matulku i słuchać jejnaje biestałkowaje kwaktań-nie? Nie, małady charakter z hetym nia zhodzicca! Ale jak rabić, kab nie razdrażnić swajoj matuli? Wy-chodzić jon z wioski niby adzin u miastečka, ale tolki z wačej uciok, jak užo złučyŭsia z siabrami swaimi.

Raz zdaryłaś Karalu zajści ŭ carkwu, woś nie-jak dla kampanii chłapcoŭ, dziaŭčat (bo ŭ wioscy našaj bołš praweśtaŭnych), što-ż tady, dawiedaŭšysia nie dakazywała „polskaja“ matula! Naŭpierad pahna-ła jaho da spowiedzi, pašla susiedziaŭ prasiła, kab pamaliliś za „upamiętanie grzesznika“, a užo ŭ cha-cie, dyk padniała cełaje piekła, i čaho tolki nie pa-čuŭ ad swajoj „polskaj“ matulki naś Karol!

Hetak pakutuje biełaruskaja dumka ŭ duży wi-askowaha chłopcę, dziciaci rodnaj našaj wioski!

Ale Karol należyć da moładzi, što zrazumiela waźnaść swajho rodnaha słowa i swajoj naahu lite-ratury. Ničoha užo nie pamoža matčynaja apieka, jejnyja kryki, abureńnie. Karol wiedaje, što maci ka-biecina „polskaj wiery“, nia zdolaje musić zrozumieć ruchu biełaruskaha, a jamu, maładomu chłopcę adkry-wajecca nowy świet, pierad im zaharajecca nowaja

zorka i jaho kliča da pracy, da zmahańnia za lepšu-ju dolu swajho biednaha narodu. Karol wiedaje, što šanawać bačkoŭ treba, ale żyć ciemnatoj ichniaj i atu-maniwać siabie dalej „polskaj wieraj“ nijak prystać niemahčyma. Tamu spakojna, ale adważna synoŭskaj rukoj jon skinie z siabie tuju matčynuju apieku i čwiorda stanie i śmieła pojdzie ślacham nowaha čyćcia, kab zbyłoś toje, što piaśniar kaža: „I budzie ŭnukam panawafinie tam, dzie siahofinia płača dzied“.

N—a.

## Muzie.

Zdaroŭlu rodnaja, ciabie ja,  
Čakaŭ, čakaŭ ja tak ciarpliwa...  
Moj klič ty učuła spahadliwa,  
Pryšla... i nowaja nadzieja  
Ŭ duży sumujučaj ŭzraŭta.  
Ci znoŭ ŭ dalokija krainy  
Mianie ty kličaś? ci pryšla,  
Kab uskrasić ŭ duży ŭspaminy  
I znoŭ pakinuć adnaho  
Biaz ślachu, wiery i swobody  
Na strašnyja, doŭhija hody,  
I da skanańnia tak majho?...  
Chadzi, — nia żaŭuj maich śloz, —  
Im miery nia było nikoli:  
Ich wysuŭŭ daŭno pawoli  
Biazlitasny, moj horki los.

T. Kondel.

## Hutarki ab haspadarcy.

## Jak mieć rańniuju bulbu.

Jak wiadoma, dla koźnaha sielanina zaŭsiody jość pažadanyj mieć jak najraniejšuju bulbu dla jeży. Kali ŭziać pad uwahu toje, što ŭ sielanina bulba skła-dajeć čuć nie hažaŭniejšuju pašla chleba jeży, dyk he-ta pažadanie našych haspadaroŭ stanie zrazumielam samo saboj. Aprača hetaha rańniuju bulbu zaŭsiody można pradawać pa wysokaj canie ŭ miastečkach ci haradoch, kali taki jość bliska. Tak što rańniaja bul-ba moža jašče być peŭnaj krynicaj značnaha dacho-du ŭ haspadarcy.

Kab mieć rańniuju bulbu (raniej tydni za dwa-

„Proci faktyčnaha žanimstwa, proti alimentaŭ\*) i za aborty!“

Alimenty ŭsio-taki jašče istnujuć u Saw. Resp. i proti ich idzie zmahańnie.

Niejki taw. Fokin piša staćciu ŭ „Krasnoje Pry-amurje“, dzie pabaiwajecca, što 118 „žonak“, z jaki-mi jon byŭ u bliskich znosinach, moža damahacca ad jaho alimentacyi (utrymańnia). I hetuju staćciu redak-cyja zmiaščaje na adnym z pieršych mieśc!

Takich krasak biez kanca.

Nielha ŭsiaho padać, što tworycca ŭ Bałšewii, pra što pišycca i haworycca. Mnoha čaho nielha, prosta stydna pišać. Adno tolki ščaćcie, a heta toje, što ahramadnaja bołšaść prajawaŭ raspusty, maralna-ha razwaŭu i h. d. spatykajemo ŭ Maskoŭščynie. Ma-skoŭski byt prakażanny, maskoŭskija časopisi poŭny wulharnaha biazstydstwa, kali haworycca pra žanimstwa. Na Ŭkrajinie inakš. Ukraina ŭ swajej masie zaŭziata

baronicca, masawa pratestuje, bałšawickija ankiety pra žanimstwa prawalilisia ŭsiudy. Pad naciskam hramadz-kaje dumki ŭstupiŭ nawet sawiecki ŭrad Ŭkrainy, wy-sowywajućy prajekt rehistravanaha žanimstwa.

U psychalohii ŭkrainskaha sielanina i rabotnika niamia miesca na raspusnaść, jakaja dremie ŭ natury maskoŭskaha „ja“.

U ŭkrańskich časopisiach niamia i śledu sensa-cyjna niezdarowaje dyskusyi. Ale heta ŭsio nia znača, što atruta nie praniknie ŭ naš narod, što nie pacia-hnie moładź swajeju sensacyjaj. Niel Tolki nie siahnu-ła jašče hetak hłyboka. Nia mienś adnak jana padci-naje maralny byt narodu, — heta fakt. Fakt hety mu-sić trywożyć koźnaha ŭkraince. Zdarowaja maral na-šaha narodu była ŭsio najbołšaju jaho cennaścijaj. Na žniščeńnie hetaj cennaści jdzie Maskwa, bo heta lażyć u prahramie kamunistyčnaha budaŭnictwa.

Ŭkrański narod pierażywaje strašny peryod hartu swajej maralnaje siły“.

\*) Abawiazak karmić siamju.



try, čym jana bywaje) treba rabić tak. U paławinie marca, a to zusim paśla Sarakoŭ, wyznačana ja dla sadžeńnia bulba, rassypajecca tonkim słojem pa padłoże dość widnaha i ciopłaha pamieškańnia. Kali takoha asobnaha pamieškańnia niama, dyk bulbu možna rassypać u chacie, abo ŭ kamorcy na padłoże, ci na palicach, abo staŭlać u kašalkach bliżej da świetu. Hetak rassypanaja bulba lażyć da tej pary, pokul nia daść na piadziu-paŭtary (4-5 wieršk) rasty. Treba pomnić toje, što kali bulba budzie pryraščywacca ŭ ciomnaj budyninie, dyk rastki buduć choć i zanadta doŭhija, ale i nadta tonieńkija, kwolyja i pry sadžeńni lohka buduć abłomywacca, tak što karyść z pryraščywańnia budzie nadta małaja.

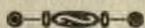
Jak tolki adtajec ziamla i možna ŭžo puścić płuha, možna pryroščanuju bulbu sadzić. Kawałak harodu, wyznačany dla pasadki bulby, lepiej uzarać na zimu i z wosieni ŭnawozić jaho hnojem. Kali harod byŭ uzarany z wosieni (a koždy haspadar abawiazkova pawinien arać harody na zimu i kłaści hnoj), to wiasnoj, paśla baranawańnia, płuham staŭlajucca hranki (aruć na šyrynii hranki ŭzwaŭ) i na ich pad łapatu sadzicca prarošuju bulbu najmieniej na paŭrašyna adna ad druhoj. Barazna ad barazny pawinna być wiarškoŭ na 12. Kali pad bulbu hnoj nia kłaŭsia z wosieni, dyk wiasnoj možna kłaści, ale hnoj pawinien być ŭžo dobra pierahniüşy, drobny i hetym hnojem lepiej pakryć hranki z bulbaj źwierchu. Pierad baranawańniem nadta dobra było-b, kab pasypać ziamlu popiełam z piecy (sypać treba mnoha).

Kab uschody bulby nie pabiŭ maroz, pasadziüşy jaje, treba przykryć źwierchu ziamlu sałomaj, mocham abo hnojem. Jak tolki pakażucca zialonyja liści, treba pakryšku źniać (hnoj źmiašać z ziamloj). Dalejšy dahlad bulby budzie taki samy jak i zвычайna pasadżanaj: baranawańnie i absypka. Absypku treba rabić razy dwa-try i lepiej matykaj.

Zrazumiela, što hetki sposab wymahaje troški bolej kłopatu, ale dla swajej-ža ŭłasnej karyści, kożny wiaskowy haspadar pawinien nie palanicca pasadzić što wiasnu choć paru pudoŭ rańnij bulby.

Dla pasadki lepiej brać bolej rańnija hatunki bulby: paśpiešku, bahiniu i dr. Na lohkich hruntach bulbu treba sadzić wiarški na 2 hłybini, na ciazkich — 1-1<sup>1/2</sup>.

J. P.



## Z Bielaruskaha żyćcia.

### Z Bielarusi pad Polščaj.

**Pasiedźańnie Wil. Biel. Nac. Kamitetu.** 18 krasawika adbyłsia pasiedźańnie Wilenskaha Bielaruskaha Nacyjanalnaha Kamitetu. Na paradku dnia byli wybary ŭradu i biahućcja sprawy. Pierad wybarami pradstaŭniki Biel. Sial. Sajuzu złażyli zajawu, što ŭstrymajucca ad wybaraŭ, a pad čas wybaraŭ uradu da ich pryłućylisia pradstaŭniki Chryśc. Dem. Da ŭradu ŭwajšli hetakija asoby: staršynia Sawicki i siabry Marcinčyk M. i Šnarkiewicz.

**Chwaroba K. Swajaka.** Wiadomy biel. paet K. Swajak (Ks. K. Stepowič) wiarnuŭsia z Zakapanaha ŭ Wilniu i znachodziacca ŭ Litoŭskaj Paliklinicy. Stan zdaroŭja jaho dawoli ciazki.

**Kanfiskata.** Administracyjnaja ŭłada skanfiskawała Nr. 3 haz. „Bielaruskaja Sprawa“; redaktara paciahnuła da adkaznaści z art. 129 K. K.

Pieśnia ŭ żyćci kożnaha narodu мае wialikaje značeńnie, bo jana ŭwachodzić u psychiku narodu i robicca nieadłučnaj častkaj narodnaj duży. Pa pieśni zaŭsiody paznajuć addzielnaść narodu, daŭnaść jaho i wyžyniu jahonaj kultury.

Biełaruski narod мае šmat rozných pieśniaŭ, ale heta pieśni świeckija, katoryja piaje naš narod pry chrežbinach, na wiasielli, pry rabocie i t. p. I heta budzie bahacie našaha narodu. Ale mała jašče jość pieśniaŭ relihijnych. Tymčasam pieśnia ŭ relihijnym żyćci мае taksama ahramadnaje značeńnie — jana časam bolej značyć, čym rodnaja mowa ŭ kaćciele. Zatym i treba zwiarnuć uwahu na biełaruskuju relihijnuju pieśniu.

Ale tut na pieraškodzie staić niastača biełaruskaha špieŭnika, z jakoha mahli-b karystacca ŭsie pracujućcja na relihijnaj niwie, choćcy nawučyć narod pieśni ŭ rodnaj mowie.

Redakcyja „B. Krynicy“ zadumała pamahćy ŭ hetaj biadzie i wydać taki špieŭnik. Ale tut patrebny materjały, jakija treba przyhatować da duku. Zatym naša Redakcyja žwiartajecca z prošbaj da ŭsiech hramadzian, pracujućcych na biełaruskaj relihijnaj niwie prysyłać u redakcyju biełaruskija relihijnyja pieśni z notami i biaz notaŭ. Prysłanyja materjały buduć razhladacca i ŭkładaacca kamisi-jaj i takim paradkam budzie hatowicca špieŭnik, jaki dla ciapierašniaha żyćcia Bielarusi мае wialikaje značeńnie. Jon uwiadzie našu mowu nia tolki ŭ kaścioł, ale i ŭ żywuju narodnuju hušču i hetym przybliżyć naš narod da poŭnaha adradžeńnia ahułam i ŭ kaścielnym żyćci.

REDAKCYJA.

## Z Polščy.

**Kryzys polskaha ŭradu.** 20-IV dwa ministry należaćcja da partyi PPS. padalisia ŭ adstaŭku; z hetaje pryčyny 21-IV premier Skšynski, uwaŭajucy, što hetym koalicyja pierastała istnawać, padaŭsia ŭ dymisiju z celym kabinetam. P. Prezydent Rečaj dymisii nia pryniaŭ, bo ŭwajaže, što ŭ chutkim čacie nowaha kabinetu ministraŭ ŭtwaryć nia ŭdasca; dzie-la hetaha dawiercy Skšynskamu kirawać dziarŭawaj da času pokul Sojm nia prymie biudžetu.

PPS. aburyłsia na heta i zajawiła, što piaroj-dzie da najwastrejšaj apazycyi. Adnačasna wystupiła z inicjatywaj abjadnańnia polskaj lawicy, sławianskich mienšaściaŭ i Koła Źydoŭskaha z metaj utwareńnia supolnaj platformy dla dalejšych pastupkaŭ.

**Kaniec pracesu Lindaha.** U Wařawie niadaŭna adbywaŭsia sud nad Linde byłym min. finansam i dyr. PKO, jakoha abwinawaćwali ŭ rastracie wializarnaj sumy hrošaj. U apošni dzień pierad prysudam sierŭant polskaj armii Waćłaŭ Čmieleŭski, wysłuchaŭ



šy pramowy abaroncaŭ i samoha padsudnaha, prakanausia, što jaho apraŭdajuć i kab nie dapaścić da hetaha pastanawiu pakarać jaho swaim sudom. Spatkaŭ šy Lindaha na wulicy, wiartajučahasia damoŭ z sudu — puściŭ jamu 4 kuli ŭ haławu, ad jakich Linde na miescy loh trupam. Dziakujućy takomu abarotu sprawy, sud začwierdziŭ tolki „powódtwo cywilne“ u sumie 1.400.000 złotych, sprawu-ż karnuju proci Lindaha spyniŭ.

## Z žyćcia prawasłaŭnaha.

**Wialiki prawasłaŭny sabor.** Patryarch Kanstantynopalski Bažyl III wysłaŭ užo zaprosiny na wialiki (ekumeničny) prawasłaŭny sabor. Hety sabor zbiarecca ŭ Hreyci na hary Atos (dzie šmat prawasłaŭnych manastyroŭ). Najwaŭniejšyja sprawy, jakija buduć razhladacca na hetym sabory, buduć: pryniaćcie nowaha kalendara i sprawa paŭtornaha žanimstwa prawasłaŭnych duchoŭnych. Budzie tak-sama abhaworana sprawa adnosin prawasłaŭnaj carkwy da anhliskanskaha kaścioła, katory choča zlučycca z prawasłaŭjem. Katalicki kaścioł wyśle swajho delehata na hety sabor, ale tolki ŭ roli abserwatora (nahladčyka), katory budzie pryhladacca da pracy saboru, ale ŭdziełu ŭ narahach brać nia budzie. Sabor wyznačany na Siomuchu hetaha hodu.

## Z Kraju.

**Zwalnieńnie rolnych rabotnikaŭ.** Ad 1-ha krasawika h. h. šmat abšarnikaŭ pa dwaroch Wilenščyŭny zwolniŭ častku swaich rabočych siłaŭ. Pryčyny: niedachwat hrošaŭ na wiadzieńnie haspadarki i wysockija padatki. Najbolš zwolniena rabotnikaŭ rolnych u Ašmianskim, Šwiančanskim i Wilenska-Trockim paw.

## Sa świetu.

**Konferencyja kulturnych sławianskich pracauŭnikoŭ** — hetak začwiecca žjezd sklikany na dni ad 28 čerwienia aŭ da 2-ha lipnia h. h. ŭ Prazie i nawiazywany na žjezd katalickaha studenstva čecha-sławackaha. Na žjezdzie pryniacimuć učasćie pradstaŭniki ŭsich sławianskich narodaŭ, značyć i biełaruskaha, na roŭnych prawoch. U adoŭżwie wydanej Arhanizacyjnym Kamitetam i im-ža razsyłanaj usim wiadomym pradstaŭnikom sławianskich narodaŭ, meta konferencyi tłumačycca miž inšym hetymi sławami:

„U časy rastableńnia wiery i zwyčajau, u časy kulturnaha raskładu, adnačasna adnak i ŭ časy tuhi, imknieńnia wybryści z hetaha biazuciěšnaha stanu, padnosimo hołas swoj da ŭsich wiernych sercaŭ Chrystowych, da ŭsich, chto zaŭsiody i ŭsiudy hatowy Chrysta pryznawaci, u jaho wieryci i jaho kachaci. „Čujcie, chto kachaje narod swoj, swaju bačkauščyŭnu... kab pierakanacca, što adradžeńnie i sława narodu jość tolki tam na postupu, dzie wiera i zwyčaj jość pawodle prykładu našych wieražwistaŭ św. św. Kiryła i Miafoda“...

Jak z hetych i dašlych sloŭ wypływa, konferencyja мае asnowu relihijna-maralnuju. Arhanizatory stanowiacysia na staranu pazytyŭnaha Chryścijanstwa majuć na ŭwiece najbolš upływowyja na ziemlach sławianskich, formy hetaha chryścijanstwa, a imienna, katalikoŭ i prawasłaŭnych. Na kanferencyju

dahetul zapisalaŭsia užo šmat pracauŭnikoŭ z paŭdzionnych ziamiel sławianskich, dzie hrunt dla padobnaj pracy užo wielmi dobra apracawany. Z pradstaŭnikoŭ uschodniaha sławianstwa dahetul užo zapisaŭšychsia warta ŭwahi takaja asoba, jak a. Wwiedzienski, mitrapalit Maskoŭski.

Usiakija pytaŭni (pabielarusku) u žwiazku z konferencyjaj adrešujcie hetak: P. T. Pripravci komitet pro Konferenci slovanskyh kulturnich pracowniku v Praze II, ČSR, Panska ul. č.1/IV.

**Koŭna atrymaje pazyčku kala 3 mil. dala-Litwa.** raŭ. Burmištr p. J. Wilejšys u Paryży dahawaryŭsia z pradstaŭnikami adnaho z amerykanskich bankaŭ atrymać pazyčku dla m. Koŭna ŭ sumie 2.175.000 dalaŭ.

**Arcyb. Matulewič — litoŭskim mitrapalitam.** Z Koŭna danosić, što ciapierašni biskup Žmudzki Karewič ustupaje ŭ zakon A. A. Marjanaŭ. Adnačasna chodziać čutki, što ŭ žwiazku z utwareńniem nowaje kaścielnaje prawincy arc. Matulewič мае być naznačany litoŭskim mitrapalitam.

**Zecchini nia budzie nuncyjam litoŭskim.** „Rytas“ danosić, što watykan zhadziŭsia pazbawić swajho nuncyja ŭ Ryzie Zecchini, prawa spaŭniać jurysdykcyi ŭ Litwie. Byŭ heta litoŭski warunak da padpisaŭnia kankardatu z Watykanam.

**Adstaŭka lit. min. zahr. spr. Reynisa.** Min. zahr. spr. Reynis padaŭsia ŭ adstaŭku. Na jaho miesca, tymčasowa spaŭniajučym abawiazki min. zahr. spraŭ, naznačany premjer Bystras.

**Darahoŭla ŭzrastaje.** Jak danosić „Ekana-SSSR. mičeskaja Žyžń“ za apošnja dwa tydni ceny padskočyli na 20 procentau, nie haworačy ab manufaktury na jakuju ceny jašče bolš padniališ.

**Jak płaciać rabočym.** Z Maskwy danosić, što finansawyja zatrudnieŭni, sa spadkam čyrwonca pierš za ŭsio adbiwajucca na pahraŭajučym roście zadolžanści ŭ zarabotnaj płacie. Asabliwa wialikija chwalaŭni jość siarod rabočych „Sacharatresta“, jaki zadolžyli robočym bolš 3 milionaŭ rubloŭ. Jak piša „Ekanamičeskaja Žyžń“, rabočym nia wypłačana jašče za pieršuju paławinu lutaha.

**Niamiěcka-Sawiecki dahawor akončany.** Z Berlina pawiedamlajuć, što pierahawory miž Rasiejaj i Niamiěčynaj zakončany i što ŭ najbliŭjšym čacie budzie padpisany hety dahawor.

## Z WILNI.

**Wykryćcie fałšerska-špiehoskaj arhanizacyi.** Pierad niekalkimi dniami wilenskaja palicyja zatrymała asobu z padroblenym pašpartam na imia Nison. Na śledztwie wyjaśnialasia, što Nison naležaŭ da arhanizacyi špienoŭskaj, jakaja fałšawała dowady asabistyja, wajskowyja knižački i čeki P. K. O.

**Prysud u sprawie 93.** 22 h. m. Wilenski Akr. Sud abjawiŭ prysud u sprawie 93 abwinawačanych ŭ kamuniźmie. Kala pałowy abwinawačanych (41) zasudzili ad 6 m. da 4 had. krepasći, a asatnych 52 apraŭdali.

**Kanfiskata.** Administracyjnaja ŭlada skanfiskawała Nr. 42 litoŭsk. haz. „Vilniaus Aidas“ z dn. 15 h. m.

**Z prawasłaŭnaha žyćcia.** Dn. 15 h. m. siabry Kansystoryi prawasłaŭnaj u Wilni protejerej Michał Kušnioŭ i rektar praw. seminarij duchoŭnaj u Wilni Mikalaŭ Tučemski pierad Wilenskim Wajawodaj i Načalnikami Addziełaŭ złažyli prysiahu.



## Piśmo ů Redakcyju.

Ad Wilenska-Trockaha pawiatowaha Starasty my atrymali hetkaha žmjestu piśmo:

Na podstawie art. 21 dekr. u sprawach prasowych praśu pamiścić u „Bieł. Krynicy“ takaje sprastawanie:

U Nr. 13 „B. Krynica“ žmiaściła staćciu: „Referent — pryčyna chwaryby“, padpisauju pseŭdonimam: Laśnik z pad Ławaryśak. Žmjest hetaj staćci, padrywajučy dobraje imia referenta pašpartowaha, niazhodny z praŭdaj. Ciapieraśni referent na służbie ů administracyi znachodzicca ad cełaha radu hadoŭ, a dzieła hetaha nia moh jon być zwolnienym z Laśnictwa. Ureście hety referent u laśnictwie nie pracawaŭ nikoli. Aprača hetaha śćwiardžaju, što staćcia hena nia moža datyčyć inšaha ŭradaŭca ů Wilenska-Trockim Starastwie, bo astatnim časam na służbu ů heta Starastwa nia byŭ pryniaty nijaki nowy ŭradawiec, a tym-bolš byŭšy daŭniej na lasnoj służbie.

Witkowski

27.IV.26. Nr. 34-6.

Starasta Wil.-Trocki.

## Nowaja Biełaruskaja Kniharnia

ST. STANKIEWIČA.

Wilnia, Wostrabramskaja wul. Nr. 2.

U kniharni pa najtaniejšych cenach: kniżki ůsich biełaruskich klasykaŭ, školnyja padručniki, kniżki pa haspadarcy. Humarystyčnyja kniżki i časopisi.

**Wialiki wybar kancelarskich i piśmiennych pryładau.**

Kniharnia wysyłaŭ na prawincyju biełaruskija kalendary: 1) adryŭny (blok) i 2) kniżku, tolki pa atrymaŭni naležnych hrośaj.

**Uwaha:** U kniharni pradžajucca polskija padručniki i kniżki pa ůsich halinach nawuki.

## LAKARNIA LITOŬSKAHA T-WA SANITARNAJE POMACY

Wilnia, Wilenskaja wul. 28.

U ambulatoryi prymajuć daktary-specyjalisty: dziciačyja chwaryby — ad 3 da 4 hadz.; unutranyja chwaryby 10—4; chirurgičnyja 1—2; žanočyja 11—1; wačeŭ 11—2; wuśej, nosa i horła 2—3; zuboŭ 10—11; skury i weneryčnyja 2—3; nerwaŭ 1—2; u lakarni addzieły: ūnutrany, chirurgičny, giniekalahičny i **RADZILNY.**

**KABINET RENTGENA** Lačeŭnie pramieŭniami, fatahrafawaŭnie, praświatlaŭnie, elektr. wanny, elektr. masaż.

**ANALITYČNAJA LABORATORYJA.**

Wyšla z druku i pradžajucca kniżka

## „HOŁAS DUŠY“

Napisaŭ ks. K. STEPOWIČ

U kniżcy bahaty žmjest rožnych malitwaŭ i pieśniaŭ.

**CANA KNIŻKI:**

U miakkaj pałatnianaj aprawie z pamalawanymi bierażkami . 3 zł. — hr.

U pałatnianaj aprawie z załočanyimi adciskami . . . . . 2 zł. 50 hr.

U pałatnianaj aprawie biez załočanych adciskaŭ . . . . . 2 zł. — hr.

## BIEŁARUSKAJA KNIHARNIA

## „KRYNICA“

WILNIA, ZAWALNAJA 7.

(zamiest pieraniesienaj u druhoje miejsca Kniharni Biełaruskaha Wydawieckaha Tawarystwa).

**atrymała nowy transport kniżak:**

1. Praf. Wipper — Nowaja Historyja (na biełaruskiju mowu pierakłaŭ K. Duśeŭski — 2.00 zł.
2. Praf. Wipper — Nawiejszaja Historyja (na biełar. mowu pierakłaŭ K. Duśeŭski — — 2.50 hr.
4. W. Łastoŭski — Rasiejska - Kryŭski (Biełaruskij) Słoŭnik. 832 staronki — — — — 12.00 zł.

U kniharni možna kupłać, abo wypisywać pa poście ůsie biełaruskija kniżki i padručniki, biełaruskij adryŭny kalendar i kniżku-kalendar, a tak-sama polskija kniżki-padručniki i ůsialakija piśmiennija pryłady.

## ∴ KNIŻKI WYDANYJA KOSZTAM „KRYNICY”. ∴

Kraskoŭski A. dr. — Biełaruskija lakarskija ziołki . . . . .	0.30
Ziaziula A. — „Alenčyna wiasielle” . . . . .	0.30
Stankiewič A. ks. — „Dr. Fr. Skaryna pieršy drukar biełaruskij. 1525—1925. . . . .	1.00
Hadawik „Krynicy”: za 1921 h. . . . .	4.00
” ” ” 1922 ” . . . . .	2.00
” ” ” 1923 ” . . . . .	2.50
” ” ” 1924 ” . . . . .	6.00
” ” ” 1925 ” . . . . .	7.00
Bobič I. ks. dr. — Niadzielaśnija Ewanhielii i nawuki ů 3 častkach . . . . .	3.00
Hołas Duśy — malitwienik dla biełarusau-katalikoŭ . . . . .	ad 2 da 5 zł.
Kniżki wysyłaŭca pa atrymaŭni hrośaj i 50 hr. na pierasyłku. Wypisywać z Biełaruskaj Kniharni: Wilnia, Zawalnaja wul. 7.	